

A HALÁSZAT MINDEN ÁGAZATÁT FELŐLELŐ SZAKLAP.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET ♦ ♦ SZERKESZTI: UNGER EMIL DR.

:: :: Kéziratok és szakkérdések :: ::
a szerkesztőség címére küldendők.

Előfizetési díjakat és hirdetések az
Országos Halászati Egyesület
(Budapest, V. ker. Kossuth Lajos-tér 11
:: :: II. emelet 213.) fogad el. :: ::

Szerkesztőség: Budapest,
II., Herman Ottó-út 15. sz.

M. Kir. Halélettani és Szenny-
vizzisztító Kísérleti Állomás

MEGJELENIK EGYELŐRE MINDEN HÓ KÖZEPÉN.

Az Országos Halászati Egyesület tagjai ingyen kapják.

Nemtagoknak előfizetési díj: {
Egész évre 12 pengő.
Fél évre 6 pengő.
Külföldre egész évre 16 pengő.
Állami alkalmazottaknak 50%-os kedvezmény jár.

:: :: Verantwortlicher Redakteur: :: ::
Dr. EMIL UNGER.

:: Administration: Ungarischer ::
Landes Fischerei Verein,
BUDAPEST, V.,
:: :: Kossuth Lajos-tér 11. II. 213. :: ::

Redaktion: Kgl. Ung. Ver-
suchsstation für Fischerei-
biologie und Abwässerbe-
seitigung Budapest,
II., Herman Ottó-út 15. sz.

HALÁSZAT = (FISCHEREI)

FACHBLATT FÜR DIE GESAMTINTERESSEN DER FISCHEREI

Organ des Ungarischen Landes Fischerei Vereins Budapest.

TARTALOM: Halaink védelme. *vitéz Szurmay Sándor báró.* — A mezőgazdasági kiállítás halászati csoportja az 1932. évben *Fischer Frigyes.* — A vidra életmódja, kártétele és irtása. *Dr. Keller Oszkár.* — Társulatok—Egyesületek. — Könyvismertetés. — Aquarium. Külföldi lapszemle. — Árjegyzékek—Hirdetések.

INHALTSANGABE FÜR DAS AUSLAND: Über den Schutz unserer Fische. — Die Fischerei. — Gruppe der landwirtschaftlichen Ausstellung im Jahre 1932. — Über den Fischotter. — Gesellschaften und Vereine. — Literatur. — Das Aquarium. — Auslandschau. Fischpreise. — Annoncen.

Halaink védelme.

Irta: *vitéz Szurmay Sándor báró.*

Nyílt szemmel járom a magyar vizeket hatvan és néhány év óta; sokat láttam, tapasztaltam, olvastam és írtam mindenről ami a hallal kapcsolatos. Szeretem a halat, horoggal szeretem fogni is. Küzdök a halászat érdekében azzal a végcéllal, hogy hanyatló halászatunkat ismét virágzóan lássam és jólétben a halászokat, oly jólétben, mint amilyenben éltek deákkoromban a múlt század 70-es éveiben Szegeden, amidőn még sok hal volt minden magyar vízben.

Ez a jogcímem, hogy hozzászólok a már évek óta folyó vitához a *tilalmi idők felfüggesztéséről vagy törlesztéséről, kimelési területek létesítéséről* stb.

Mielőtt a tulajdonképpeni tárgyra reátérnék, szükségesnek tartom azt, hogy néhány dolgot tisztázzak, oly dolgot, mely körül a sok vita dacára is még zavarok vannak. Ezek tisztázásával az egész kérdés is egyszerűbbé válik.

A magyar szabad vizekről kitermelt halakat legjobb tudásom szerint kizárólag a hazai fogyasztók veszik fel. Abból aligha kerül valami a kereskedelem útján külföldre. Itt tömeges fogásról manapság alig van szó. Ami kikerül a vízből, az simán elfogy itthon, sőt hazai piacunk ennek a többszörösét is felvenné. A pisztrángtól, ami egyáltalában nincs és a kisebb keszegféléktől eltekintve a *ponty*, a *süllő*, a *kecsege*, a *márna* a

harcsa, a *csuka* és a *ragadozó őn* képezi a fő piaci árut. Ezek közül legkisebb méret csak az első négynél van megállapítva, míg a *harcsa*, *csuka* és *ön* épúgy, mint minden más hal akár ujjnyi hosszúságban, tehát zsenge korban is kifogható és védelmet ezek a halak csak a 6 hétig tartó általános tilalmi időben élveznek (április 20-tól május végéig). Mivel a *csuka* és az *ön* úgyszólván kivétel nélkül nálunk már április 20-a előtt ívik, a *ponty*, *kecsege*, *márna* és *harcsa* pedig hűvös tavaszi időben a hidegebb szabad vízben csak a tilalmi idő után ívik, talán a süllő az egyetlen halunk, amelynek ivása legtöbbszörre beleesik a tilalmi időbe. Mindebből, továbbá abból a tényből, hogy minden hal legkönnyebben fogható iváskor, következik:

a) hogy *csuka* és *ragadozó őn*, de talán *harcsa* is szabad vizeinkben ma-holnap még hírmondónak sem marad és

b) hogy szabad vizeinkben a többi halnak is csak bizonytalan védelmet nyújt a mostani tilalom.

Nézzük meg csak közelebbről a felsorolt hét hal-fajt. Mind értékes hal, mind megérdemli tehát azt, hogy védelmet nyerjenek és hogy elősegítsük szaporodásukat.

A *süllő* ezek között a legértékesebb. Ivását aránylag legkönnyebben irányíthatjuk, mert szépen és engedelmesen lerakja ikráját az oda készített vesszőfészkekbe, rözse, cirok vagy gyökér nyalábra, mellyel azután könnyen elvihetjük oda, ahol ki akarjuk költetni és megvédelmezni

a kikelő apróságokat éltük első idejében számos ellen-ségük ellen. Ova intek attól, hogy süllővel túlterheljük a zárt holtágakat és egyéb zárt vizeket, amelyekben hamarosan elfogy eledelük és elcsenevészednek. Mostan-ság a nagy szabályozott folyóvizekben is mindenütt meg-találja még a süllő a maga kedvenc helyét és korlátlanul eledelt. Elsősorban tehát oda való.

Második helyre tenném a **harcsát** értékben, szí-vösságban és szállítóképességben. Szinte érthetetlen, miért nem védte eddig se a törvény, sem annak végrehajtási utasítása, holott ez érdemelné meg a leghathatósabb védel-met számtalan ellensége, legfőképpen pedig az ember ellen. Nem pro domo beszélek mint sporthorgász, mert a harcsa nem sporthal, hisz csak kivételes és igen ritkán beálló viszonyok között fogható sportszerűen a puttyog-tatóval. Kikapcsolása a védett halak sorából valószínűleg azért történt, mert épúgy mint a csuka és az őn, nagy rabló, tehát „kártékony“ a békés természetű halakra és így elsősorban a pontyra, mely vele együtt a víz fenekén jár. Szükséges és nagy ideje, hogy ezt az ősidők óta fennálló téves nézetet, hogy ne mondjam koholmányt, megcáfoljuk. Ép a fordítottja ennek a tételnek felel meg a valóságnak. Minden fenéken járó hal: a sügér-félék, a fenéken járó keszeg, legfőképpen pedig a pontyfélék, ezek között a kárász, a compó, de leginkább az agyon-dajkált és legnagyobb számban meglevő ponty több kárt tesz benne, mint amit a harcsa egész életén át, ha még oly öreg lesz, ezen ellenségeiben tehet. Ezt nem én álla-pítottam meg lecáfolhatatlanul, hanem egyik legkiválóbb haltenyésztőnk. Ez a védelemből kitaszított hal ugyanis az ikrából való kibúvása után, tehát életének első idejé-ben legnagyobb szerencsétlenségére pont úgy néz ki, mint egy giliszta, kukac, vagy láva és így az említett halak, első helyen a pontyok, úgy nekiesnek ennek a cseme-gének, hogy alig marad hírmondónak egy kicsiny szá-zalék. A mi pedig megmarad, annak legnagyobb részét kifogja a kishalász százaz fenékszínórjával, mert nincs oly nagy horog, a mit az az alig 10 cm hosszú kis harcsa be ne kapna nagy szájával. Kérdem most már azt, hogy ez a nálunk oly nagyon kedvelt és kítűnő hal, melynek pusztítói között elsőhelyen áll a nagy rajokban járó ponty, nem-e érdemli meg a védelmet, amidőn piaci értéke is legalább kétszerese a ponty értékének. Az a tény, hogy a harcsa ily életveszedelmek között egyáltalában még megvan vizeinkben, sőt hogy nagyritkán egynémelyike tekintélyes súlyt is ér el, csak életrevalósága mellett tanuskodik. Óvjuk meg tehát akkor amikor még tehe-tetlen, vagyis kikelése után is óvjuk meg az esztelen rablógazdálkodás ellen minimális méret megállapításával.

A **csuka** nyílt folyóvizeinkben már csak igen rit-kán található. Onnan már kipusztult, pedig főhalunkban a pontyban, de más fenéken járó halban is alig tesz kárt mint rabló, hisz a víz középrétegeiben vagy fel-színén élő keszegfélékkel él. Sokkal szívósabb hal mint a kényes süllő és minőségileg is vetekszik azzal ha már 2 kilónál nehezebb. Sőt Széchenyi Péter gróf ily nagy-ságban eléje helyezte a süllőnek. Nemcsak mindezekért, de mert elsőrendű sporthal is, megérdemli a védelmet és minimális méretének megállapítását. Németországban már felismerték értékét. Külön tenyésztők is szállítják növendék halként.

A **ragadozó őn** és a **márna** mint olcsó néptáp-lálék egyenlő elbírálás alá esik és ezért érdemel különös figyelmet. Semmi sem indokolja azt, hogy a márnát megvédi a törvény az őnt pedig nem, pedig utóbbi első-
rendű sporthal is, mely a 7 kilós súlyt eléri és különösen kedves dísz és elevenséget ad a víznek 1—2 kilomé-

terre látható merész rablásával és a vízből történő ki-ugrásaival, amidőn mindig csak az értéktelen apró kesze-get úzi. A tolnai Dunán már a kishalász kunyhója mellett is ott díszelleg a 4—5 méteres magyorófa babkaróra felszerelt ezüstös villantó, mellyel a halász az én iskolám nyomán ladikba ül, mihelyt látja, hogy rabol az őn és biztosan megfogja azt. Nem kínlódik már a nehéz dobó-hálóval, melyet igen gyakran a nagy rabló mellé dob. Tudok oly esetről, amidőn az őnből iváskor az ivási helyen 15 métermázsát fogtak ki a halászok rövid idő alatt. Ily gazdálkodás mellett nem volna csoda, ha hama-rosan teljesen kipusztulna ez a szép hal, egészen eltekintve attól, hogy ily tömeges fogásnál az értékesítés is meg-akad, míg ha kíméljük tavasztól őszig mindig akadna belőle horgon és a nagyhálóban.

A **ponty** mint főhalunk a legnagyobb gondra érde-mes. Nem nevezhetem azonban majomszeretnek, hanem tudatlanságnak, vagy kapzsiságnak azt, ha 10 vagy 50-szeres mennyiségű egynyaras növendékhalat teszünk oly zárt vízbe, melyből ki nem tud menni az a sok apróhal a szabad vízbe, ha már néhány hét alatt elfogyasztotta a zártvíz nyújtotta eledelt. Tették ezt pedig nem egy helyen a földművelésügyi minisztertől kapott ivadékkal azért, hogy a ponty el ne vándorolhasson a szomszéd vizekbe, holott folyóink medrében napjainkban is igen-igen nagy mennyiségű természetes eleség van felhalmozva. Nincs tehát oka arra, hogy elvándoroljon, hogyha meg-felelően elosztjuk a folyóban. Zárt helyen összezsúfoltan természetesen csak néhány dekával gyarapodott az apró hal, nagyiejű lett és már föl sem volt javítható. A nagy mederben pedig nagyszerűen megélt és gyarapodott volna, megadván a kishalásznak is a mindennapi kenyeret. Zárt vízbe a meglevő természetes eledelnek megfelelően legfőkébb 50—100 darab növendékhalat helyezhetünk holdanként, a többit pedig a folyó medrének csendesebb helyeire. A kihelyezésnél pedig a legnagyobb gondosság szükséges, nehogy a halacszkákat a szállítóedényből köz-vetlenül a 3—4—5 fokkal hidegebb vízbe öntsék, mert az egész tömeg meghül és elpusztul.

A **kecsege**-tenyésztés körüli fáradozások tudunk-
kal eddig meddők voltak. Halastóba helyezve ez a leg-előkelőbb és legértékesebb halunk szépen megnő ugyan, de meg nem ívik ott. Nagyon érdemes volna pedig úgy a tenyésztését agyagos talajú, kicsiny és gyors átfolyás-sal bíró tóban további kísérletek tárgyává tenni, valamint az ikrák elvételét, megtermékenyítését és kiköltését is szívós kitartással megpróbálni. A sikert éppenséggel nem tartom kizártnak.* Igen aggályos a tétlenség ezen a téren, mert ez a kítűnő halunk máris oly ritka, hogy teljes kipusztulásától kell tartanunk. Hathatósabb védelméről alábbiakban lesz még szó.

Lássuk most már milyen elvek felelnének meg leg-jobbán közgazdaságilag és a halászat szempontjából is a **tilalmi idő** és a **minimális méretek** tekintetében.

1. Minden vízben a fentiekben felsorolt halak oly mennyiségben termelendők, hogy a víz termőképességét teljes mérvben kihasználjuk. Főtőrekvésünk ennél az le-gyen, hogy a hal a törvényes méretet, illetve jó piaci áru nagyságot mielőbb elérje. Ekkor azonban a hal kifo-gandó és értékesítendő.

* Oroszországban újabban (különösen **Behning**) teljes sikerrel megoldották a kecsege mesterséges termékenyítés útján való szaporítását A Volga melletti Saratow folyóvízi biológiai állomása nagyobb szabású ilyen kísérleteket is végzett már, de ott nem volt tapasztalható még a kecsege állomány megfogyatko-zása, s ezért a rendszeres mesterséges tenyésztéssel felhagytak. Nálunk sokkal inkább helyénvaló lenne a kísérletezés. (A szerk.)

Az ezidőszerint érvényes legkisebb méretek megfelelők. Ily méretek azonban az eddig védtelen harcsára, csukára és ragadozó önrre is megállapítandók és pedig a harcsánál 1 kiló súlyban, a másik két gyorsan növekvő halnál 2 kiló súlyban azért, mert ezzel a súllyal érik el a mustrahal jellegét, amidőn minőségileg mint piaci áruk is legjobbak.

2. Az 1. pont alatti elv megköveteli azonban azt, hogy a kifogott halak teljes mérvben, tehát a felsorolt fajták mindegyikénél minden évben pótoltságanak. Megtörténhet pedig ez a megfelelő ivási lehetőség és kis nyújtó helyek megteremtésével, vagy pedig növendék halak ill. ikrák kihelyezésével és utóbbiak megfelelő megvédésével.

Ha csak okszerűen gazdálkodó, józan, régi patricius halászmesterek kezein volna minden szabad vízünk, a fenti 1. és 2. pontban lefektetett elvek kimondása voltaképpen elég is volna, mert ezen kereteken belül szabadon mozogva, biztosan és helyesen dolgoznának is és mint a multban, úgy a jövőben is boldogulnának. Nem kellene ezeknek sem általános tilalmi idő, sem kémelési terület, mert maguk gondoskodnának a halak védelméről, tudva és átérzve azt, hogy az elsősorban saját érdekük. Sok víz bérlőjéről sajnos ezt nem mondhatjuk. Ezeknél szakértelem hiányában ezen elveknek kijátszásával találkozni látnék lépten nyomon. Tudok egy földbériőről, aki mellesteg a bérletéhez közel levő halászatot is kibérelte és a ki a kishalászeit hajszoja egybe minél nagyobb fogásra még törvényellenességek árán is, elcsapással fenyegetve szegényeket, ha nem engedelmessékednek. Szükséges tehát, hogy további rendelkezések is történjenek és pedig:

3. Minden üzemszakaszban az eddigi ált. tilalmi idő megszüntetése mellett a helyzet szerint egy vagy több oly állandóan őrzendő védelmi terület jelölendő ki, melyen a halakat egész éven át nem szabad semmiféle szerszámmal fogni, és doronggal vagy másal nyugtalanítani. Ezen terület gondos kiválasztása igen fontos. Azoknak tényleg mindenféle halnak teljes védelmet, nyugalmat, búvóhelyet kell nyújtani, tehát sarkantyuk, védőgátak stb. területén jelölendőkké. Ha a védőterület egyúttal egyik-másik halnak ivóhelye is, annál jobb.

Megfontolandó, nem-e kellene az egyes halak ismert tipikus ivóhelyeit is tágabb körzetben állandó, vagy korlátolt, csak a bőven számított, vagy a tényleges ivási időre tilalmazni. Ez alól természetesen felmentendő lennének azok a bérlők, akik igazoltan más módon pótolják állandóan a kifogott halakat.

Szinte érthetetlen, hogy a már 30 év előtt tervbe vett és több helyen létesített fiasító (növendék nevelő) telepekről a szabad vizek mellett egyetlen egy sem maradt meg napjainkig, hanem gondozás hiányában tönkrementek. Ez nem válik azon halásznak dicsőségére, akiknél ez megtörténhetett. Én ha hivatásos halász volnék, vagy hacsak valami erre alkalmas víz mellett laknék, úgyszólván a tenyeremben ívatnám meg azt a halat és úgy dajkálnám el azt az ikrát a kikeléséig. Azután pedig a szabad víz egy kis csendes helyén, ha másként nem lehet, hát igen sűrű dróthálóval venném körül a kis porontyokat. Ott tartanám amíg lehet kellő védelem alatt mindenféle ellensége ellen és ha már önállóan is megél, vinném szét vizem minden csendes helyére. Még szívesebben dajkálnám föl őszig és csak akkor ereszteném téli szállásaikra a szabad vízbe. De megpróbáltam volna már azt is, hogy idejében befogott néhány anyahalat ívassak meg egy szobanagyságú sűrű hálós

ketrecben vagy más alkalmas helyen. Hisz ivás után is el lehet vinni az öregeket a piacra. Kell ehhez nagy befektetés és fáradozás? Szerintem nem, csak egy kis lelkesedés az ügy iránt és nagy szeretet, valamint az a tudat, hogy igen-igen nagy százalék ikra és apró hal ép kicsiny, tehetetlen korában pusztul el a szabad vízben, amiket pedig meg lehet menteni, hogy azontúl már csak a kapzsi ember ellen védjük.

Az áldást hozó zöld ár néha esztendőkönn át elmarad, de ha meg is jön, már távolról sincs oly hatással a halak vándorlására mint régente. A szabályozás folytán a főmederből kiszorult holtágak és árterek mindjobban feltöltődnek és már nincs messze az az idő, amidőn a természetes ivóhelyek egészen eltűnnek és a főmeder rohanó vizében már semmiféle hal nem jön föl az alsó részekből. Összetett kézzel nem nézhetjük tovább a folyton leromló helyzetet ezen a téren. De az állam is, kitudja mikor segíthet újból hathatósan. De a halászati bérek leszállítása sem segít a bajon. Lépjének végül a kezdeményezés és cselekvés terére minden halászkunyhóban és ne féljünk, hogy a mi fáradságunkkal felnevelt kis hal elvándorol a szomszédba. Hisz a szomszédnak is meglesz a maga nevelt hala. Miért is menne el a hal mikor oly rengeteg eledel van minden szabad vízünkben. Nincs tehát oka a továbbvonulásra.

A helyzet leromlása mellett is látjuk azonban, hogy a halak szaporodásának megvan a lehetősége még napjainkban is minden vízünkben, mert mindenütt, minden évben találunk minden fajtájú apró halat, akár volt árvíz, akár nem. A természet tehát gondoskodik a mai mostoha viszonyok között is a fajok fenntartásáról, csak már nem kielégítő módon, mert kevés és mindig kevesebb lesz az ivási lehetőség, úgyhogy szükségszerűen is kell gondoskodnunk arról, hogy igenis meglegyen minden évben a kellő számú növendék halunk.

4. A fogási eszközök is szigorú revízió alá veendő, ha azt nem akarjuk, hogy az eddig letárgyalt védelmi munkánk meddő maradjon. És itt elsősorban említjük a sok százas fenékhorgot, melyet apró hallal, lóbogárral, gilisztával, harcsaféreggel, békával stb. csaliznak. Ezekkel a horgozsinegekkel egész szélességében elzárják a holtmedreket, a Tiszafolyás egész szélességét 30—40 sorral a legszebb, védelmi szakaszoknak mindenben beváló helyeken. Ezeket a zsinegeket csak reggel és este vizsgálják át, hacsak egyik-másik horogra nem akad jelentősebb hal, amit a minden zsineg végén levő kolomp jelez. Ezt a zsineget akkor természetesen azonnal felszedik, a többit csak a maguk rendes idejében. A felszedésnél, ha a víz még nincsen kizsarolva, akad nagy ritkán egy-egy jobb vagy megfelelő hal, de mindenképpen akad 10—12 cm hosszú, tehát csak a törvényes méret feléig megnőtt süllő, kecsege, ponty, harcsa stb. mely a hosszú idő alatt a horgon már kimult, vagy már nem életképes, tehát már nem is bocsátható vissza a vízbe, úgy amint a törvény ezt előírja. Történik ez pedig akkor, amidőn a kis hal a legtöbb veszedelmen már túl van és csak néhány hó vagy egy év választja el a piaci mérték elérésétől. Ekkor tör reá tehát esztelenül az ember! Én ez ellen nem tudok más hathatós védelmet, mint e *fenekes gyilkos szerszám teljes eltiltását*, mely kipusztítja mérhetetlen mennyiségben a legszebb ivadék halakat. Ezen ezrivel meglévő fenékhorgoknak, melyeket minden komponnál is megtalálunk, van egy fontos tartozéka: az igen sűrűszemű kerítő merítő stb. háló, mellyel fogják az ujjnyi hosszú nap-nap mellett száz és ezerszámra szükséges csalihalacskákat. Ezzel azonban elveszik a ragadozó

halak, tehát a süllő, csuka, harcsa mindennapi kenyerét is. Voltam oly Tisza szakaszon, ahol a nagy sűrűszemű kerítő-hálóval órákon át kínlódtak a halászok és nem tudtak egyetlen egy kis ujjnyi hosszú halacskaat fogni. Teljesen üres volt a víz, oly sokszor szűrtek már át. *A fenekes horgok törlésével ezek a sűrűszemű hálók és leltandók lennének, illetőleg csak a törvényes legkisebb halméretnek megfelelő szembőségű háló engedendő meg.*

Ha a magyar szabad vizek halászatát nemcsak megmenteni, hanem a jövőre is biztos alapokra akarjuk helyezni akkor a fenti 1—4 pontban összefoglalt és megindokolt rendszabályokat életbe kell léptetnünk. Ezt kívánja közgazdaságunk, de ezt kívánja a halászok érdeke és jövője is.

Hogy célunkat mihamarább elérhessük, tisztelettel javasolom a földművelésügyi miniszter Úrnak még a következőket:

Hirdetné ki, hogy azt a hivatásos halászt, aki nyílt vízi területen az anyahalak, az ikra és a kikelt halivadék határos védelme mellett a legegyszerűbb eszközökkel, a legkisebb fáradsággal és a legkevesebb költséggel, a legjobb eredménnyel tudja fölnevelni 3 cm hosszúságig a nemesponty, a süllő, a harcsa, a csuka és a ragadozó őn ivadékát a szabad vízbe való kieresztésre, azt *azonnal kinevezi országos halászmesterré.*

Azt a halászt pedig aki ezenfelül még a kecsege növendék halait is hasonló eredményre tudja felnevelni, *országos főhalászmesterré való kinevezést kap.*

Ezek mind az országos halászati felügyelőség gyakorlati segédközegei ezen felügyelőség tervei és rendelkezései szerint vándor apostolok módjára bejárják majd az ország összes szabad vizeit és meghonosítják mindenütt a legjobb eljárást és ellenőrzik mindenütt a helyes gazdálkodást.

Addig is, míg az erre alkalmas emberek kiválaszthatók lesznek, ezen állásokkal járó költségeket is biztosítani lehet oly módon, hogy az erdészet, kultúrmérnökség, gazdasági felügyelőségek vagy a minisztérium létszámából két-három nem époly fontos állás megüresedésével azokat nem töltik be, hanem ezen, az egész szabad vízi halászat megmentésére hivatott állások betöltésére rezerválják.

A mezőgazdasági kiállítás halászati csoportja az 1932. évben.

Irta: Fischer Frigyes.

A súlyos, nehéz gazdasági válság alatt nyögő mezőgazdaság ez év tavaszán is megtartotta szokásos seregszemléjét a legkülönbözőbb vonalon küzdő termelési ágai fölött. A kiállítás oly értékes és változatos anyagot gyűjtött össze, hogy bárha kissé elmaradt az előző évek hatalmas arányai és nagyvonalú keretei mögött, mégis örvedetes élénkséget és biztató fejlődést mutatott be, amely tanubizonyságát adta annak, hogy a magyar gazda nem vesztette el a jobb jövőbe vetett hitét, melynek előkészítésén teljes erővel, törhetetlen szorgalommal munkálkodik.

A halászat kiállítóinak számán még jobban érezhető volt a gazdasági válság, amely ezt a termelési ágat is keményen sújtja, mint a többi termelési ágon, mert az itt kiállított anyag nem képezi eladás tárgyát, inkább csak bemutatás és mert a kiállított anyagot — bármily szép és válogatott — a tógazdaságba nem lehet többé visszavinni, részben a szállítás nehézsége, részben pedig amiatt, hogy az 5 napig tartásban tartott és kétszer

szállított anyag annyira leromlik, hogy továbbtenyésztésre alig alkalmas. Akik tehát a kiállítás aquariaiba legszébb halakat elküldik, tisztában vannak azzal, hogy a beküldött halakat nem fogják viszontlátni. Ez évben ehhez a kétségtelenül jelentékeny áldozathoz még az is hozzájárult, hogy a kiállításra szánt halanyagot a késői tél miatt 50—60 cm vastag jégpáncél alól kellett nagy költséggel és óvatossággal előszedni. Hiszen a kiállítás idejében a Tiszán és a Balatonon állt a jég!

A megszállt országokkal megszakadt kereskedelmi összeköttetés folytán a kiállításon nem volt látható az Al-Duna hatalmas vizája, mázsás harcsája és tokja, melyek magyar vizeinkre még vendégként is alig jönnek. Csupán a Balaton szép pontyai és süllői, valamint Barta Lipótné budapesti halkereskedő aquariumában bemutatott kecsege, süllő, angolna, márna képviselték a nyílt vizek halászatát, amely a mélyre leszállt halárak miatt kétségbeesetten küzd létéért.

A tógazdasági termelés szép fejlődését *versenyen kívül* Corchus Dezső és Zoltán, valamint a Magyar Tógazdaságok rt. mutatták be, előbbi 5, az utóbbi 8 aquariumban.

A Corchus testvérek ősi biharugrai törzsükön kívül bemutatták a közelmúltban behozott német anyakkal való kereszteződésből származó ivadékaikat. Felvilágosításuk szerint a biharugrai és aischgründi keresztezés halai főleg szívósságukkal és igénytelenségükkel, míg a schwarzenfeldi kereszteződésből származó halak keresettebb külső alakjukkal tűnnek ki. Mindenesetre érdekes lesz figyelemmel kísérni ennek a vérfelfrissítés céljából megkísérelt keresztezésnek eredményét.

A Magyar Tógazdaságok rt.-nak ugyancsak versenyen kívül bemutatott tenyészanyái, ivadécai, süllő-, harcsa- és compóivadécai régi jó hírűnek megfelelők voltak.

A szigorúan vett kiállításon és versenyen gr. Eszterházy Ferenc tatai és dr. Hoffmann Ede nagynémet-egyházai tógazdasága vett részt. Gr. Eszterházy tükrös és pikkelyes pontyai nemes formájukkal, gyors fejlődő képességükkel tűntek ki, dr. Hoffmann 1, 2 és 3 nyaras tükrös pontyai pedig olyan szép és tökéletes formát mutattak be, hogy a bíráló bizottság egyhangú határozattal mindkét kiállítót az I. díjra érdemesnek minősítette. A bíráló bizottság elismerését fejezte ki dr. Hoffmann Ede halanyaga felett, főleg amiatt, hogy azt a kisebb tógazdaságban mutatkozó nehézség dacára olyan nemes és tökéletes formában tenyésztette ki.

Elismerő oklevelet kaptak Barta Lipótné, budapesti halkereskedő a nyílt vizek halainak bemutatásáért és Adám Miska rt. aki a halászati szerszámok, hálók, halászó eszközök nagy mennyiségét izléses elrendezéssel mutatta be és ezáltal a halászati csarnoknak remek díszül szolgál.

A pavillon falait az Országos Halászati Felügyelőség, a m. kir. Halélettani és Szennyvíztisztító kísérleti állomás, Corchus Dezső és Zoltán, valamint a Magyar Tógazdaságok rt. ábrái, képei, grafikonjai ékesítették.

A Magyar Tógazdaságok rt. külföldi forgalmát, ennek fejlődését feltűntető térképek és képek oly izlések, áttekinthetők és szellemesen összeállítottak voltak, hogy a pavillon látogatói alig tudtak betelni annak szemlélésével.

A kiállítás megnyitása alkalmával a halászati csoportot a Kormányzó Úr Ófőméltósága és Purgly földművelésügyi miniszter Úr a díszes kísérettel együtt megtekintették és melegen érdeklődtek ezen ősi termelési ág eredményei és viszonyai iránt.

A kiállítás öt napja alatt a halászati pavillon ismét az érdeklődők ezreit vonzotta magához, s különösen vasárnap alig lehetett a látogatók nagy tömegét a közlekedésre szánt szűk területen akadálytalanul keresztül kalauzolni.

A kiállítás részleteinek elrendezése ismét főleg Németh Endre kir. mérnök és Friedl Nándor halászmester szorgalmának eredménye.

A magyar halászat a mezőgazdaság seregszemléjén ismét önértetesen jelenhetett meg bajtársai, a többi mezőgazdasági termelési ág között. S bárha a szemle harcokban kissé megtépett sereget mutatott fel, az egész kiállítás nem a vert hadseregnek, hanem a harcokban megedzett, a végső győzelemben feltétlenül bízó, rendületlen seregnek benyomását tette a figyelmes szemlélőre.

A vidra életmódja, kártétele és irtása.

Irta: Dr. Keller Oszkár, gazd. akad. r. tanár.

A halgazdaságok legveszedelmesebb ellensége a vidra (*Latax lutra L.*). Tömött, sűrű, puha szőre felül vörösbarna, alul fehérbe hajló, nyakán és mellén piszkos fehér, lábujjai között úszóhártya fejlődött ki. Egész Európában, Észak- és Középpáziában elterjedt, a sarkkörökön túl azonban nem igen hatol fel észak felé. Hazánkban nagyobb folyóink, tavaink, mocsaras, nádas területeink környékén él. Különösen az olyan helyeket kedveli, ahol a folyók, tavak közelében nagy kiterjedésű erdők vannak és félreeső alámosottpartú vizek találhatóak, ahol a vízparti fák gyökérzete között alkalmas búvóhelyet talál. Lakását parti lyukakban, üregekben készíti, vagy maga ás földalatti katlanszerű lakást s ennek kb. 1/2 m mélyen a víz alatt van a kijárója. A vízbe vezető nyílástól még kb. 2 m hosszú folyosó is vezet a növényi részekkel gondosan kibélelt katlanba. A vacokból haladó keskeny másik járat a földalatti lakás szellőztetésére való. A vidra párzása nincs határozott időhöz kötve, ezért az év minden szakában lehet vidrakölykeket találni. Legtöbbször február végén, vagy március elején párosodik. A nőstény májusban a tágas vacokban 2—4 vak kölyket fiadzik.

A vidra a szárazföldön nehézkesen mozog, míg a vízben annál kitűnőbben úszik s ilyenkor lapos farkát kormányzásra, úszóhártyás lábait pedig evezőként használja. Télen a jég alatt is kitartóan úszik s csak időnként bukik fel a jégen levő nyíláson a felszínre. Érzékszervei kitűnők, hangja párázások és fütty, míg haragjának erős visításban ad kifejezést. Rendszerint alkonatkor és éjjel halászik. Az öreg himvidra magányosan él és nem egyszer ide-oda barangol.

Az elfogott kisebb halakat egészbe falja fel, míg a nagyobbakat kivonszolja a partra és fejét, úszóhártyáit, csontjait, farkát otthagyja, a többi részét pedig elfogyasztja. Vérengző természetű, így több halat megöl, mint amennyit meg tud enni. A halakon kívül megeszi a rákot, békát, vízipocokokat, vízimadarakat, kiissza azok tojásait. A fiatalon elfogott és mesterségesen felnevelt vidra igen megszelídül, gazdáját megismeri és megszereti. Az ilyen szelíd vidra igen értelmes és tanulékony.

A vidra károságáért minden időben pusztítható. Irtható lesből, különösen télen, ha lékek közelében lesűk, különben máskor lesből való vadászata óvatossága miatt igen nehéz, inkább hajtókkal, vagy kutyákkal vadásszák. Vadászata különösen télen ajánlatos, amikor a víz be nem fagyott részei felé igyekvő vidra könnyen lelhető. Nagyobb kiterjedésű tavakon csónakból is lelő-

hető, amikor lélegzeni feljön a víz felszínére. Egyes helyeken ugyancsak csónakból szigonyozni is szokták, vagy a víz alá helyezett és gondosan elrejtett tányér-szerű csapóvással fogják. A vidrában gazdag folyókban, nagy, erős hálókat feszítenek ki keresztben a folyón és az emberekkel, vagy kutyákkal a hálóba terelt vidrákat a háló környékén lesbe álló puskások lövik le, vagy az elfogott vidrákat agyonverik. Bőre igen értékes, évenként kb. 30.000 drb vidrabőr kerül forgalomba, darabonként 70—125 pengő értékben.

TÁRSULATOK—EGYESÜLETEK.

A **velencei tavi halászati társulat** f. évi március hó 2-án Székesfehérváron tartotta meg évi rendes közgyűlését Dr Klauz György nagyprépost elnökletével. Meszlényi Pál társulati igazgató jelentése szerint a halászat bérleje a múlt év tavaszán 60 mázsa nemesponty-ivadékot helyezett a tóba; — ezeknek fejlődése igen szép eredményt mutat. Sikeresnek mutatkozik a süllyővel való népesítés is; az idevonatkozó kísérletek érdekében az utóbbi évben megtermékenyített ikrával rakott fészkek helyeztetek ki.

A kedvezőtlen időjárás miatt a halászat úgyszólván öt hónap óta szünetel. Erre való tekintettel is a társulat közgyűlése elhatározta, hogy a halászati jog bérleljének a földművelésügyi minisztériumhoz benyújtott azon kérelmét, miszerint a halászati tilalom a folyó évben felfüggesztessek, — pártolja, mindazonáltal oly korlátozással, hogy ezen idő alatt csak a húzóhálóval való halászat engedtessek meg, a varsával való halfogás azonban a széviziek és anadások felé húzódo ivópony kímélése érdekében ezen idő alatt is tilalmazva maradjon.

A **marosvizi halászati társulat** f. év március 4-én tartotta meg évi rendes közgyűlését Kocsis István alelnök vezetésével. Ringenbach Gyula társ. igazgató ismertette a múlt év eseményeit. A halászbérlők kérelmére a közgyűlés 50% bérmérséklést állapított meg a folyó évre. A társulat magánmérnökkel új érdekeltségi kimutatást készítettett amelynek egyeztetésére 60 napi határidő tűzött ki.

Az **Országos Halászati Egyesület** választmánya f. évi március hó 14-én ülést tartott, melyen Tomcsányi V. Pál elnöklété alatt jelen voltak: Répássy Miklós alelnök, Corchus Zoltán, dr. Korbuly Mihály, Kuttner Kálmán, dr. Lukács Károly, Paluzsa László, Szalkay Zoltán, Unger Emil, Zimmer Ferenc és ifj. Zimmer Ferenc választmányi tagok, Fischer Frigyes igazgató.

Távollétüket kimentették: Hirsch Géza, dr. Kovács Vilmos, Patáky-Beksis Tibor, br. Szurmay Sándor.

Elnök üdvözlő a választmány megjelent tagjait, az ülést megnyitja és felkéri az igazgatót a tárgysorozat ismertetésére.

1. *Igazgató* bejelenti, hogy a választmányi ülésnek legfőbb tárgya Zimmer Ferenc abbéli kérelme, hogy az Egyesület a valuta kedvezménynek a balatoni fogásra való kiterjesztése, valamint ugyanerre osztrák viszonylatban a kiviteli prémium megadása ügyében állást foglaljon. Felkéri Zimmer választmányi tag urat, hogy e tekintetben álláspontját ismertesse.

Zimmer Ferenc: Amikor a deviza kedvezményt múlt év őszén megadták, a pengő leromlása nem volt várható oly mértékben, hogy ez a diszagió ennyire érezhető legyen. Minthogy az élőponytra megadott kedvezmény kiterjesztése a fogásra alig 120—150.000 pengőt tenne ki. nézete szerint a Nemzeti Bank ezt a kedvezményt könnyen megadhatja. Ugyanez áll az osztrák prémium kiterjesztésére is, amelynek megvonása élenken érinti a balatoni halászatot, miután a fogasnak legfőbb piaca Ausztria. Mindkét kedvezmény jelentős érdeke a Balaton halászatának, amely ezidőszert Európának legmintaszerűbben berendezett halászati üzeme. Nemzeti kötelesség ennek az üzemnek pártolása a már felhozott két módon.

dr. Paluzsa László: A deviza kedvezményt kizárólag a fogásra kiterjeszteni talán egyoldalú lenne, ezért ha már lépéseket teszünk a tógazdasági egyéb halakat is úgymint compót, amelyből Németország felé jelentős kivitelünk van, továbbá a Balatonból származó egyéb halakat is bele kellene foglalni ebbe a kedvezménybe.

dr. Lukács Károly szintén pártolja, hogy a deviza kedvezmény a Balatonból származó összes halakra kiterjesztessék, s reméli, hogy az időközben változott helyzet miatt a Nemzeti Bank ez ellen nem fog akadályt támasztani.

A választmány élénk vita után akként határozott, hogy a Nemzeti Banktól a deviza kedvezménynek a Balatonból származó összes halakra és tógazdaságink egyéb halaira való kiterjesztését fogja kérni, a kiviteli prémiumnak az Ausztriába szállított fogásra való kiterjesztése tekintetében pedig megbizta az igazgatót, hogy az illetékes ügyosztálynál közvetlen tárgyalás útján tisztázza ezt a kérdést.

2. *Igazgató* bejelenti, hogy az Egyesület előterjesztést tett Bischitz Sándor tógazda kérelmére, hogy a malom-konkoly behozatala megkönnyítessék, mivel a halak takarmányozása ezen olcsó takarmánnyal gazdaságosabban eszközölhető. Különösen Ausztriából volna ez a takarmányfeleség igen jutányosan behozható.

Tudomásul szolgál.

3. *Igazgató* bejelenti, hogy a Magyar Mezőgazdasági Kivitel Intézetnél megsürgette az osztrák halvából a magyar exportőrök részére járó 15 arany korona vámvisszatérítést. Válasz ezideig nem érkezett.

Tudomásul szolgál.

4. Az Egyesület a tatai uradalom kérelmére felterjesztést intézett a földművelésügyi miniszterhez, hogy a Nyírségből egyes dunántúli állomásra szállított csillagfürt fuvardíját mérsékelje, mivel az a csillagfürt árának kerekén 38 %-át teszi ki. A mai takarmányszűk és drága világban nagy könnyebbség lenne, ha tógazdaságaink csillagfürtöt olcsóbban tudnának beszerezni.

Tudomásul szolgál.

5. *Igazgató* jelenti, hogy bukaresti m. kir. követség értesítette az Egyesületet, hogy a balatoni sózott keszegnek Romániába való kivitelének legfőbb akadálya a keszeg sózott állapota, mert a román vámtarifa a sónak bármilyen formában való bevitelét tilalmozza. Kér egy árumintát a sózott keszegről, hogy ez ügyben a román vámhatóságnál a további lépéseket megtehesse.

dr. Lukács Károly bejelenti, hogy a Balaton halászati Rt. megkapta az Egyesületnek erre vonatkozó értesítését, azonban nézete szerint ilyen mintaküldeménynek az elküldése nem fog sokat használni az ügynek, mert a keszeg behozatala ellen felhozott ok csak ürügy arra, hogy a kivittelt megakadályozzák. A Rt. mindenestre meg fog felelni a követség ama kívánságának, hogy mintaküldeményt küldjön ki.

Tudomásul szolgál.

6. *Igazgató* bejelenti, hogy az Újpesti Gazdálkodók és Bérlok Szövetkezete a Halászatnak díjtalan megküldését kérte. Kér utasítást, hogy eme kérelemnek vajjon megfeleljen-e.

A választmány a díjtalan küldést megtagadja s utasítja az igazgatót, hogy a Szövetkezetet erről értesítse.

F.

Az Országos Halászati Egyesület választmánya f. évi március hó 18-án ülést tartott, melyen Tomcsányi V. Pál elnökle alatt jelen voltak: Répássy Miklós alelnök, Corchus Zoltán, dr. Goszthony Mihály, dr. Iklódy-Szabó János, dr. Isgum Adám, Kócsy Imre, Kuttner Kálmán, dr. Kovács Vilmos, dr. Paluzsa László, Szalkay Zoltán, dr. Unger Emil és Zimmer Ferenc választmányi tagok, Fischer Frigyes igazgató, Németh Endre pénztáros.

Elnök üdvözli a választmány megjelent tagjait és kéri az igazgatót a tárgysorozat ismertetésére.

1. *Igazgató* jelenti, hogy a mai ülés tárgya a közgyűlés előkészítése és a 4 nap óta történt események előadása. Bejelenti, hogy időközben tagul jelentkezték: Gottescha József intező Simongát, Molnár János és Greif Sándorné halászbérlők Budapest, Mihailovits György ny. huszárszázados Budapest.

A választmány a közgyűlés utólagos jóváhagyása reményében a jelentkezőket tagul felveszi.

2. *Németh Endre* pénztáros felolvassa az 1932. évi költség-előirányzatot, melynek teljes részletezése a közgyűlési jegyzőkönyvben található.

Tudomásul szolgál.

3. A választmány tárgyalta egyúttal többek hozzászólásával azt, hogy a halpropaganda ügyében a rádiót is be kellene vonni és egyhangúlag elhatározta, hogy a rádió igazgatóságával a választmány egyes tagjai érintkezést fognak keresni és időnként a halászat köréből híreket fognak leadni, hogy a nagyközönség figyelme ílymódon a halászatra irányíttassék.

F.

Az Országos Halászati Egyesület rendes évi közgyűlését a tagok nagy érdeklődése mellett tartották meg. Jegyzőkönyve a következő: felvétellett Budapest, 1932. évi március hó 18-án az Országos Halászati Egyesület rendes évi közgyűlése alkalmából. Jelen voltak a jelenléti íven alulirottak.

Elnök: Tomcsányi V. Pál, *jegyző:* Fischer Frigyes.

1. *Elnök:* Üdvözlöm az Egyesület szép számban megjelent tagjait, s bejelentem, hogy egyrészt a folyó évi március hó 6-ára egybehívott közgyűlés a megjelentek számára való tekintettel nem volt határozatképes, másrészt, hogy a mai közgyűlés alapszabályaink értelmében, a megjelentek számára való tekintet nélkül határozatképes.

A jegyzőkönyvvezetésére felkérem az egyesület igazgatóját, annak hitelesítésére pedig Kuttner Kálmán és Zimmer Ferenc tagtársakat.

Mielőtt a napirendre áttérnék, megemlítem, hogy először van szerencsém ezen díszes egyesület közgyűlésén elnökölni. Elsősorban köszönöm azt a megtisztelő bizalmat, amely engem

az elnöki székbe ültetett, s kérem a munkában való oszlatlan támogatását az egyesület minden tagjának, mert így érhetjük el valamennyiünk közös célját, a magyar halászat felvirágoztatását.

Felkérem az igazgató urat évi jelentésének előterjesztésére.
2. *Igazgató:* Mélyen tisztelt Közgyűlés! 1930. évről szóló jelentésemben bizonyos óvatossággal és aggodalommal azt állapítottam meg, hogy bárha az év rossz volt, s a mezőgazdaság legfőbb ága ráfizetéssel dolgozott, a halászat legalább nem vesztéssel zárt.

Sajnos, ma már, amikor az 1930/31-es szezon utolsó 3—4 hónapjára tekintünk vissza, nem lehet ilyen kedvező megállapítást tenni, még kevésbé akkor, ha az 1931/32-es szezon első három hónapját, 1931 októbertől-decemberig vesszük figyelembe. Mindenütt romlás és pusztulás.

Már a múlt szezon vége előre vetette ennek a súlyos helyzetnek árnyékát. Külföldi piacunk passzív rezisztenciája, felvevő képességének erős csökkenése azt eredményezte, hogy tógazdasági terményünk egyrésze visszamaradt s bizony köztük olyan súlyú halak is kerültek hol telelőbe, hol a tóba vissza, hogy azok már inkább a fogyasztó asztalára valók voltak. Még június hóban is veszdődött a kereskedelem az eladatlan áru elhelyezésével s fáradozását — legyünk őszinték — nem mindig kísérte siker. Azért a szezon befejeződött különösebb nagy baj nélkül, de a nehézségek mindenestre figyelmeztettek arra, hogy úgy a természetben, mint az értékesítésben nehéz idők elé nézünk.

Az új termés érdekében újból kieszközlöttük a takarmánybeszerzési segílyt, kat. holdanként 50—60 P-t, a mindenkori bankamatláb felett 1.5% kamattal, hat havi lejáratral, ami általában kedvezőnek volt mondható s amelyet tógazdáink szép számmal igénybe is vettek.

1931. év elején tettük meg az első lépést a halstatisztika felállítására érdekében. Többfelől volt hallható, hogy az értékesítés problémáját addig teljes lehetetlenség megoldani, amíg tudomással nem bírnak a piacot kereső hal mennyiségéről. Tógazdaságainkhoz körlevelet intéztünk, hogy a megjelölt kérdőpontokra válaszul hivatalos titoktartás mellett közöljék terméseredményüket. A körleveleknek váratlan nagy sikerük lett s mindenünnen örömmel üdvözöltek a kezdeményezést és reménységet fűztek ahhoz úgy a piaci anyag értékesítése, mint az ivadéki eladása szempontjából. Sajnos, ez a szép reménység és fellángolás rövid ideig tartott, mert 1931. évben a lehalászások idején szétküllődött kérdőívainkre tógazdáink alig válaszoltak, holott ez évben talán még jobban kellett volna tudni, hogy hol, mi és mennyi termett. S minél nehezebb az értékesítés, annál szükségesebb tudni azt, hogy mennyi az eladásra váró hal, azért újból felkérek minden tógazdát, hogy saját jól felfogott érdekében válaszoljon pontosan a kérdőívekre, mi meg ismételten hangsúlyozzuk, hogy bevallásukat hivatalos titok pecsétje alatt őrizzük, s abból senki semmiféle részletet nem fog megtudni.

Március hóban másodsor vettünk részt a mezőgazdasági kiállításon. A bemutatott anyag magas nivójú volt s ugyancsak nehéz volt a szebbnél szebb és jobbnál jobb halak között különbséget tenni. A folyami halászat gondoskodott a pavillon látványosságai részéről, a hálóiparral foglalkozó cégek pedig olyan dekorációról gondoskodtak, hogy a kiállítás külön attrakciója volt a halászat, amelyben és amely körül látogatottabb napokon életveszélyes volt a tolongás. A kiállítás eredménye minden várakozást kielégített.

Először tartottunk 1931-ben halásznapot, amelyen nyílt vízeink hivatásos halászeit és a sporthorgászokat hoztuk közös megbeszélésre össze. Nagyon látogatott volt az ülés, több igen átgondolt, alapos tudást eláruló felszólalás hangzott el az ülésen, melynek lefolyása arra engedett következtetni, hogy időnként meg kell ismételn az ilyen fesztelen összejöveteleket, mert így tisztázódnak az eszmék s így lehet hallani halászaink tapasztalatát és kívánásait.

Az egyesület tudományos működéséből megemlítem, hogy „Winkler Lajos vizsgáló módszereinek alkalmazása a limnológiában” címmel dr. Maucha Rezső tollából egy füzetet adott ki az egyesület, melyet főleg fiatal tagtársaink fognak tanulsággal forgatni; a haljelöléseket a Dunán megkezdttük s bárha nem hajtottuk azt oly terjedelemben végre, mint azt szerettük volna s amint azt a szomszédos Ausztria és Németország, mégis anyagi erőnkhez képest megtettük mi is az első lépést, amely szép kilátással kecsegtet. Amint anyagi erőnk megengedi, époly erőteljes útemben fogunk e téren haladni, mint nyugati szomszédaink s reméljük, hogy a keleti államok is csatlakozni fognak ezzel a messzeható sikerrel kecsegtető mozgalomhoz.

A pézsmapocok a Dunántúl ismét előrébb nyomult, azonban ügylatszük tógazdaságainkra és halászatunkra nem káros, mert a védekezés sürgetése érdekében még hangot sem hallottunk.

1931. év tavaszán és nyár elején voltak az osztrák, német és cseh vámtárgyalások, melyeket élénk figyelemmel kísértünk, különösen kiviteli vámjaink szempontjából. A német és osztrák

szerződések változatlan állapotot eredményeztek, Csehországgal szerződésenkívüli állapotba jutottunk s vagyunk még ma is. Bárha exportunkban Csehország nagy tétellel nem szerepel, mégis érezhető ennek a kis mennyiségnek elmaradása is, mert a mai nehéz viszonyok közt minden csekélységet komolyan kell vennünk.

Budapest székesfővárosnál eljártunk a fogyasztási adó eltörlése vagy legalább igazságossá tétele iránt. A halárak lezuhanása következtében egyes halak fogyasztási adója a hal árához képest oly nagy lett, hogy annak megváltoztatása égetően szükséges. Sajnos, a fejtetőre állított gazdasági viszonyok között, amikor mindenki csak saját érdekeit védi, nem sok reményünk lehet igazságos kérésünk teljesítésére.

Külfölddel való kapcsolatainkat az elmúlt év folyamán több irányban kimélyítettük. A prágai nemzetközi mezőgazdasági kongresszuson a halászati csoport főelőadója Magyarország volt s ennek révén a halászattal érdekelt Németország, Franciaország, Csehország, Ausztria és Lengyelország kiküldötteivel, különösen az értékesítés tekintetében értékes megbeszéléseket tartottunk. Sok reményt fűztünk a július hónapban Párizsban megtartott VII. nemzetközi vízgazdasági és halászati kongresszushoz, amelyen az egyesület részéről vitéz Illésy Zoltán, a vízügyi főosztály írszéről Kun László, s mint érdeklődők id. Zimmer Ferenc és dr. Lukács Károly vettek részt. A kongresszushoz fűzött reményeink nem váltak be, mert a gazdasági életben időközben túlságosan kiélesedett helyzet miatt Németország kiküldöttei részvételüket lemondták s így a kongresszus tárgyalása a legjobb igyekezet mellett is csonkának minősíthető. Itt is a túltermelés és az értékesítés állt a tanácskozás homlokterében, de sajnos a kongresszus a már említett ok miatt följegyzésre méltó eredményt felmutatni nem tudott. Francia kapcsolataink erősebb lett, külföldi barátainkhoz a közvetlen érintkezés következtében közelebb jutottunk, de kapcsolataink kihasználását a közép-európai gazdasági viszonyok teljes felborulása lehetlenné tette.

A gazdasági válság csúcspontján, helyesebben mondva talán legmélyebb pontján állottunk, amikor a lehalászás megkezdődött s termelési értékesítésének problémája egészen aktuális lett. Első pillanatban ügylátszott, hogy a kötött devizaforgalom miatt haltermésünk legfőbb piacául a belföldet kell tekintenünk s ezért az egyesület a belső fogyasztás emelése végett főleg Budapesten erőteljes propagandát kezdett. Az utcai hirdető oszlopokon megjelent halas plakátok, melyek a vidéken is mihamar közismertté lettek, általános feltűnést keltek s erősen hozzájárultak a hal-fogyasztás iránti érdeklődés felkeltéséhez. A propagandához szükséges anyagi eszközöket úgy a termelők, mint a kereskedők nagy áldozatkészséggel bocsátották rendelkezésre s többfelől volt hallható az a nézet, hogy a fogyasztásnak a propaganda kétség-telenül előnyére szolgált.

Mialatt ily módon a belső fogyasztás emelésében fáradoztunk, nem teledkeztünk meg a külföldi kivitelről sem. Mély hálámot fejezem ki e helyről mindazoknak a hivatásos tényezőknek, akik halexportunk fontosságát felismerve, a legnagyobb buzgalommal háritották el az akadályokat a kivitel elől. Hasonló köszönet illeti egyesületünk érdemes elnökét és több vezető tagját, akik e kérdésben az intéző köröket felvilágosítással és tanácsal látták el. Csak ily lelkes és egyöntetű munkával lehetett a külföldön is soha nem tapasztalt alacsony árak mellett kivitelünket annyira fokozni, hogy ma már annak a reményemnek adhatok kifejezést, hogy 1931. évi haltermésünk elhelyezést fog találni.

Eppen ezek a nagyfontosságú ügyek és tárgyalások indították a választmányt arra, hogy a választmány létszámát 6-tal kiegészítse s az alapszabályokat ennek megfelelően módosítsa.

A m. kir. halélettani és szennyvíztisztító kísérleti állomás ez évben ünnepelte fennállásának 25. évfordulóját, s a földművelésügyi miniszter úr elismeréséhez egyesületünk is hozzáfűzte szerencsekívánatait és azt az óhaját, hogy az állomás sok sikerrel folytassa közhasznú, tudományos tevékenységét.

1931-ben változás állott be az egyesület vezetésében amennyiben báró Inkey Pál, hosszú éveken át elnökünk, másirányú elfoglaltsága miatt a vezetést átadta mostani elnökünknek, aki mellett az egyesület osztatlan bizalma nyilvánult meg. Azt hiszem, mindannyiunk érzésének adok kifejezést, amikor őt az elnöki székben melegen üdvözlöm és az Isten áldását kérem munkájára.

A „Halászat” szerkesztője, dr. Unger Emil, ez évben a „Halgazdaságtan” című tárgykörből magántanári képesítést nyert. Évtizedek fáradságát és szorgalmas munkáját jutalmazta meg ez a kitüntetés és kívánjuk, hogy a halászat érdekében még soká folytassa hasznos tevékenységét.

Az évi jelentés teljessége végett megemlítem, hogy az egyesület igazgatóját a Kormányzó Úr Ó Főméltósága 1931. év szeptember havában miniszteri osztálytanácsossá kinevezte.

Az örvendetes személyi hírek után áttérek a szomorúra. 1931. év október 26-án temettük Landgraf Jánost, a magyar halászat egyik megeremőtjét, első munkását és fáradhatatlan,

lelkes apostolatát. Széles körök osztottak a család gyászában. 1931. évfolyamán hunyt el Novobáczy Győző, a Csongrád-szegedi halászati társulat igazgatója, aki munkakörében nagy buzgalommal munkálkodott éveken át a magyar halászat előrevitelében.

Legyen áldott emlékeztük!

Egyesületünk tagmozgalma az 1931. év során a következő volt évközben belépett 3 tag, kilépett 17, meghalt 2, tehát apadás 16.

A tagok száma 1931 év végén 261 volt, a „Halászat” előfizetőinek száma 60, külföldi előfizető 22, kik legnagyobb részét a megszállt területeken tartózkodnak.

Ügyforgalmunk az előző évi 137 darabbal szemben 101 volt.

Néhány szóval még megemlíkezem az id. Zimmer Ferenc tagtársunk által 1930. év december hó 11-én létesített egyesületi „jótékonyági alap”-ról. Az alapot Stieber felügyelő úr 100 P-vel, egy ismeretlenül maradni kívánó tagtársunk a Halászatba írt egy cikkének írói tiszteletdíjával 16 P 26 f-rel gyarapította. Az időközi kamat 20 P és 40 f volt.

Kifizettünk évek óta betegségben sinlődött halásztestvérünknek Cziganek János, váci halásznak 1930 december 16-án 100 P-t, majd halála után özvegyének 25 P-t, úgyhogy az alap végösszege jelenleg 511 P 30 f.

Ismét azt a kérést intézem tagtársainkhoz: Gyarapítsuk jótékonyági alapunkat!

Tisztelt Közgyűlés! Jelentésemnek végére értem. A háború utáni évek gazdasági válsága alatt sem kellett ilyen sötét színekkel festenem az állapotokat, mint ma. Bizonytalan jövő elé megyünk, s minthogy a magyar halászat sorsa ezer és ezer szállal van összefonva az ország jövőjével, nemzetünk történelmi elhivatásába vetett törhetetlen hitünk adja meg a bizalmat ahhoz, hogy kézt kézbe fogva emelt fejjel várjuk a történendőket. Mindig akkor legsötétebb az éjjel, ha a hajnal már közel van. Adja Isten, hogy a minket körülvevő mély sötétséget mielőbb kövesse a hajnal hasadása és országunk régi nagyságában és dicsőségében való feltámadása!

Kérem jelentésem tudomásulvételét!

Elnök: Kíván valaki az igazgató jelentéséhez hozzászólni? Minthogy senki sem jelentkezett, határozatilag kijelentem, hogy a közgyűlés a jelentést egyhangúlag elfogadta.

3. Elnök: Felkérem az igazgató urat, hogy a választmány részéről 1931. év folyamán felvett tagok névsorát olvassa fel.

Igazgató: Az 1931. év folyamán felvett tagok a következők: Bányamérnöki és Erdőmérnöki főiskola könyvtára, Sopron. Gróf Festetics Sándor erdőhivatala, Böhönye.

Máté Dezső erdőmérnök, Mesztergyő.

Gottescha József intéző, Simongát.

Molnár János és Greif Sándorné halászbérlők, Budapest.

Michailovits György ny. huszárszázados, Budapest.

A közgyűlés a felolvasott tagok felvételét megerősítette.

4. Elnök: Felkérem dr. Maucha Rezső tagtárs urat a vagyonkimutatás és az 1931. évi zárszámadás felolvasására.

dr. Maucha Rezső:

Vagyonkimutatás.

a) Értékpapírok:

1.	3 drb	2000 K. n. é.	4 ¹ / ₂ 0,0-os Mat. záloglevél
2.	3	1000	" " "
3.	1	1000	" " "
4.	2	200	" " "
5.	3	200	" " "
6.		2600	6 ⁰ / ₀ -os hadikölcsönkötvény (zárolt)
7.		4000	" " "
8.		1400	" " "

b) Készpénz:

Postatakarékpénztári folyószámlán 2085 P 67 f
Házi pénztárban 235 „ 90 „ 2321 P 57 f

Zárszámadás.

Bevétel:

Maradvány 1930. évről	
a) postatakarékpénztári folyószámlán	578 P 89
b) házi pénztárban	437 „ 05 f 1015 P 94 f
Tagdíjakból és előfizetési díjakból	3568 „ 69 „
Hirdetési díjakból	587 „ 78 „
Adományok	663 „ 80 „
A m. kir. földművelésügyi miniszter adománya	1000 „ — „
Egyéb	788 „ 28 „
Halpropaganda alapra	4133 „ 02 „

Összesen: 11.758 P 01 f

Kiadás:

A „Halászat“ nyomdaköltségei	1876 P	38 f
Postaköltségek	214 „	59 „
Nyomatványok	53 „	92 „
Vagyon kezelési költségek	27 „	84 „
Irodai költségek	117 „	— „
Igazgató tiszteletdíja	600 „	— „
Szerkesztő tiszteletdíja	700 „	— „
Pénztáros tiszteletdíja	400 „	— „
Írói tiszteletdíjak	1150 „	48 „
Egyéb kiadások	943 „	75 „
Halpropagandára	3352 „	48 „
Átvétel mint egyenleg		
a) postatakarékpénztári folyószámlán	2085 P	67 f
b) házi pénztárban	235 „	90 „ 2321 „ 57 „

Összesen: 11.758 P 01 f

A közgyűlés a számvizsgáló bizottság jelentését egyhangúlag tudomásul vette és a pénztárosnak a felmentvényt megadta.

5. **Elnök:** Felkérem Németh Endre pénztáros urat, hogy az 1932. évi költségelőirányzatot terjessze elő.

Németh Endre:

Költségelőirányzat

1932. évre.

Kiadás:

Halászlás kiállításra	900 P
A „Halászat“ nyomdaköltségei	2400 „
Postaköltségek	200 „
Irodai költségek	200 „
Igazgató tiszteletdíja	600 „
Szerkesztő „	700 „
Pénztáros	400 „
Írói tiszteletdíjak	1200 „
Halpropagandára	800 „

Összesen: 7400 P

Bevétel:

Maradvány 1931. évről	2321 P	54 f
Tagdíjak és előfizetési díjak	2800 „	— „
A m. kir. földművelésügyi miniszter támogatása	1000 „	— „
Hirdetések	500 „	— „
Adományok	600 „	— „
Egyéb	178 „	46 „

Összesen: 7400 P —

Kíván valaki a költségelőirányzathoz hozzá szólni? Mint-hogy senki, határozatilag kimondom, hogy a közgyűlés a költség-előirányzatot egyhangúlag tudomásul vette.

6. **Elnök:** Tisztelettel bejelentem, hogy a tárgysorozat követ-kező pontja az alapszabályok módosítása. Felkérem az igazgató urat, hogy a tárgysorozat e pontját ismertesse.

Igazgató: Amint méltóztatnak tudni, a folyton felmerülő súlyos és életbevágó kérdésekre való tekintettel az egyesület választmánya javasolja a közgyűlésnek, hogy az alapszabályok 12. §-ának azt a részét, mely a választmányi tagok számát 24-ben állapítja meg, módosítsa és a választmány tagjainak számát 6-tal többben, 30-ban állapítsa meg. Alapszabályaink ezen módosítását az egyesületi jogszabályok rendelkezése szerint függelék formá-jában lehet végrehajtani, amelynek szövege a következő: „Az alapszabályok 12. § első bekezdése alapján megválasz-tott választmányi tagok száma huszonnégy helyett harminc (30).“

Elnök: Kíván valaki a választmány által javasolt alapsza-bály módosításhoz hozzászólni?

Minthogy nem, határozatilag kimondom, hogy a közgyűlés a választmány javaslatát egyhangúlag elfogadta.

7. **Elnök:** Szabályszerű indítvány nem érkezett be. Mielőtt a közgyűlést berekeszteném, kérdem, van valakinek valami indít-ványa?

dr. Isgum Ádám: Úgy maga, mint halászbérlő társai nevé-ben rámutat a súlyos gazdasági viszonyok és a hosszú tél miatt teljesen tönkrement halászlásra, s kéri az egyesületet, hogy a halá-szlási tilalom felfüggesztése tárgyában benyújtott kérelmek kedvező elintézésére minden lehető kövessen el.

Elnök felszólítására igazgató bejelenti, hogy a kérdés már elő van készítve és a közel jövőben fog döntés alá kerülni. Reméli, hogy az illetékes körök méltányolva a súlyos helyzetet a halászlási tilalom felfüggesztésétől vagy megrövidítésétől nem fog-nak elzárkózni.

Több tárgy nem lévén, elnök a szép számban megjelent tagok részvételét megköszönve a közgyűlést berekesztette.

A Balatoni Halászlási Tarsulat folyó évi március hó 21-én Siófokon tartotta rendes évi közgyűlését. Báró Inkey Pál elnök betegsége miatt a közgyűlésen Sümegi Vilmos elnököt. A köz-gyűlés a pénztári számadást 92.064 P 56 fill. bevétellel és 91.200 P 41 f kiadással, tehát 864 P 15 f készpénzmaradvánnyal egy-hangúan elfogadta és a számadónak a felmentvényt megadta. Az 1932. évi költségelőirányzat 69.961 P 51 f bevétellel és 69.614 P 20 f kiadással, tehát 347 P 31 f várható pénztári maradvánnyal elfogadtattott.

A bérlő rt. kérte, hogy az április hó 1-én kezdődő üzem-tervszerű egy hónapi halászlási tilalom 17 nappal később kezdődjék. A társulat hozzájárult az egy havi tilalmi idő eltolásához és pedig akként, hogy a tilalom április hó 16-tól bezáróan május hó 15-ig tartson, mert az utóbbi nap összeesik a parti sporthorgászat tilal-mának záró napjával.

A parti sporthorgászat körül alkalmazható megtorló intéz-keésekre nézve a közgyűlés akként határozott, hogy ezen ügynek letárgyalását a következő ülésére hagyja.

A közgyűlés határidejének megállapítása tekintetében többek javaslatára akként döntött, hogy a közgyűlés nyáron rendszerint a Balaton partján tartassék. Ha azonban bármely halaszthatlan ügy miatt kora tavasszal kellene közgyűlést tartani, azt mindenkor Budapesten, lehetőleg a mezőgazdasági kiállítás idejében kell megtartani.

F

A pereszugi halászlási társulat f. évi március 29-én Mező-túron tartotta meg évi rendes közgyűlését Epstein Géza elnökletével.

Az elnöki jelentés szerint az 1931. évben elért eredmény a megelőző évhez képest erős hanyatlást mutat: az évi halfogás összmennyisége mintegy 34 0/0-al csökkent, ehhez járult még a halárak esése is, amely a budapesti piacra szállított halak átlag-áránál mintegy 16 0/0-ot tett ki.

A társulat mult évi 2095 P bevételével szemben 1441 P kiadás és 654 P maradvány mutatkozik. Az 1932. évre elfogadott költségelőirányzat szerint:

Bevétel:

Maradvány	654 P
Haleladásból várható	600 „
Kamat	30 „

Összesen 1284 P

Kiadás:

Halivadék nevelés	560 P
Adó	120 „
Irodaszerek, tiszteletdíj	55 „
Halászlási Egyesület	22 „
Forgalmi és kereseti adó	31 „
Előre nem látott kiadás	60 „
Maradvány	436 „

Összesen 1284 P

I.

KÖNYVISMERTETÉS.

Élet a tengerben. Irták. *Entz Géza és Soós Lajos.* Buda-pest, 1931. Kir. m. természettudományi társulat.

A halászlással bármilyen vonatkozásban álló művelt magyar olvasóközönségnek ismeretei bővítésére, felüdülésére, igaz gyönyör-ködtetésére alig találhatnánk hamarjában még egy olyan vonzó, érdekesítő olvasmányt az új könyvek sorában, mint aminő ez a remekül megírt és illusztrált kötet.

Nekünk magyaroknak a tenger — sajnos — messze idegen, Fiúme elvesztése óta meg egészen eltávolodott tőlünk. De hányan vannak köztünk, akiket annál jobban vonz, csábít, kiolthatatlan vágyódással örök szépsége, fenséges titkai, jobban mint va-laha, ma, mikor egy tengerparti üdülés, tengeri utazás még a tehetősek részére is csaknem elérhetetlen álomná vált. . . . Sokan vagyunk ilyenek, nagyon sokan, akik igaz hazaszeretetünkkel szí-vünkben titkon a tengerrel álmodozunk! Mert hazánkat szeretni elmegyünk a Balatonra, de Istent imádni — a tengeren tanultuk meg igazán. Nem éppen viharban, hanem boldogabb időkben. . .

Ha ezt most ott nem tehetjük, e könyv felújítja emlékeinket, bővíti a tenger csodálatos élő-világáról szerzett ismereteinket, hogy majd valamikor annál több gyönyörűséget találjunk, ha álma-ink ismét valóra válhatnak. . . . Aki pedig a tengert nem ismeri, annak e mű elolvasása olyan fenséges titokzatos, úgyszólván vég-telenül változatos világba nyújt betekintést, aminő csak a tengerben található, ott, ahol az élet bölcsője ring, ahonnan az eleven világ teremtése megindult.

Két kiváló tudós közös munkája e könyv, mindketten alapos ismerői a tengernek.

Elolvasása azért is ajánlatos minden halászlással foglalkozó-nak, mert a vízben élő szervezetek egymáshoz való viszonyát, a

a plankton, a partok régiója, a mélységek, a fenékiszap világának összefüggéseit, a halak életfeltételeit kitűnően tárgyalja. Hiszen a viszonyok a tengerben ebből a szempontból sokban hasonlóak az édesviziekben megállapítottakhoz, de minden összehasonlíthatatlannal nagyobb szabású, változatosabb és így természetesen még érdekesebb. A víz életéről, a halak és a halászat világgazdasági jelentőségéről csak a kaphat helyes képet, aki a tengert megismeri. Az édesvízi halászat eltörlődik e kép láttán...

Dr. U. E.

Hankó Béla dr: Magyarország halainak eredete és elterjedése. (Sárospatak, 1932. 34 oldal 8 térképmelléklettel.)

Szerző igen alapos készültséggel, s az idevonatkozó szétosztott nemzetközi szakirodalmi adatok nagy fáradsággal való lelkiismeretes összegyűjtésével és felhasználásával egy igazán hézagpótló tudományos munkát bocsátott közre, melyet nem nélkülözhet senki sem, aki hazánk halfaunájával magasabb, tudományos szempontból foglalkozni akar. Minden fajjal külön foglalkozik és azokat csoportosítja. Megtudjuk e munkából, hogy egyes halainkat őslakosnak, vagy bevándoroltak kell-e tekintenünk, ez utóbbi esetben honnan erednek, s minden faj meddig terjed. Rendkívül érdekesek és tanulságosak erre vonatkozólag az áttekinthető térképmellékletek. A munka megjelent német nyelven is az „Archiv für Hydrobiologie und Planktonkunde“ c. folyóiratban.

Dr. U. E.

Vasvári Miklós dr: Tanulmányok a vörösgém (*Ardea purpurea* L.) táplálkozásáról. (Aquila, 1929 30.)

Egyik leggyakoribb gémfajunk gyomortartalmainak, köpeteinek alapos vizsgálata alapján szerző igen jó tájékoztatást nyújt e vízimadár táplálékának összetételéről. Az esetek 52-21⁰/₀-ában fordultak elő halak a gyomortartalomban. Jobbára ezek is a kevésbé értékes fajok közül valók. (Ponty pl az összes halak közül csak 5-08⁰/₀-ban szerepel!) Nagyon jelentős szerep jut a vörösgém táplálékai sorában a szárazföldi és vízi bogaraknak, békáknak, szitakötőknek, stb. is, tehát tévesek az egyes kézikönyvek azon állításai, mintha csaknem kizárólag hallal élne. Táplálékának szerzése közben Vasvári kutatásai szerint (113 gyomortartalom!) igen sok *halellenséget* is elpusztít a vörösgém, s így mint a magyar madárfauna egyik szép, jellegzetes faja, némi kiméletet is megérdemel.

Dr. U. E.

Albán pákásztanyán. Irta: *Hankó Béla.* Különlenyomat a „Debreceni Szemle“ 1931 decemberi 10. (50.) számából, 32 oldal. Világháborúból való emlékek. A természet kedvelője és alapos ismerője katonaruhában is módot talált az ősi mivoltában még úgyszólván érintetlen albán mocsárvilág tájékának a természetbúvár éles szemével való megfigyelésére. A nádrengeszt, viz, úszóláp életébe való betekintés ez az olvasmány, mely üdit és szórakoztat, mikor megismerjük belőle ennek a vidéknek primitív, de derek ember-lakóját: a mohamedán-albán *pákászt*, aki halász, vadász, madarász, vizen élő mindenestől. A cölöpépítmények korának rég letűnt élete pereg le az olvasó szemei előtt, de „érdekesekek ezek a viszonyok azért is, mert száz évvel ezelőtt hazánkban egészen hasonló állapotok uralkodtak“. Az érdekesítő élményekből alkalomadtán szerző beleegyezésével átveszünk majd a „Halászat“ hasábjaira is.

Dr. U. E.

Adatok a magyarországi Limnaeák anatómiai, élettani és rendszertani ismeretéhez. Irta *dr. Wagner János.* Ann. Nus. Nat. Hung. XXVII. k. 1930—31. Budapest. Hatalmas munkával gazdagodott megint a magyar limnológia. *Wagner János* derekas munkássága már kezdettől fogva kiváltotta nagyrabecsülésemet és különös örömmre szolgál, hogy az illusztris fiatal búvár kérésére e helyen foglalkozhatom munkájával. *Wagner* munkáján meglátszik az a kitűnő iskola, melyben nagynevű Mesterétől, a Nemzeti Múzeum Allattárában, részesült.

Elismerés illeti *Wagner*t, hogy új dolgokkal állt elő a magyarországi fajok feldolgozásában, biometriai vizsgálatainak eredményeiben, s legfőképpen anatómiai szövettani kutatásai gyümölcseiben.

Dolgozata a következő sorrendben tárgyalja a témát: Alkattan, bonctan, szövettan, élettan(?), biometria, s rendszertan. Munkájának legtekélyesebb része, a rendszertani mellett, a bonctani szövettani rész. Ivarszerv vizsgálatai egyenesen feltűnően dicséretre méltók s e téren elért eredményei megérdemlik azt, hogy mint külön monográfiai egységet még ezen kívül valaki behatóbban ismertesse. Az ivarszervek a malacológiában igen bonyolult problémakört képviselnek s így nem csodáljuk, hogy *Wagner*, a szenvedélyes zoológus, éppen e téren igyekezett a legszébb eredményekhez hozzájutni.

Igen szépen és kimerítően tárgyalja *Wagner* a környezet hatását a Limnaeákra. A biometriai rész, pedig erős methodikai készségről győz meg bennünket, mert Ő mint elsőrendű systematikus, kell, hogy első methodikus is legyen. A Limnaeák labo-

ratoriumi és aquariumi megfigyelésével szintén sok eredményhez jutott, s a magyarországi fajok rendszerbefoglalásával és ismeretetésével nemcsak a malacologusok, hanem a többi zoológus részére is igen használható dolgozatot teremtett. Nemcsak a tudóst érdekli munkája, hanem érdekli a halgazdasággal és az édesviziekkel foglalkozó gazdasági embert is e szép dolgozat, melyet éppen ezért nemcsak szakembernek, hanem egyéb lelkes tudománybarát embernek is melegen ajánlok.

Magyarországra nézve két új variatást is említi *Wagner* a munkában: a *Limnaea stagnalis* var. *bodamica* Cless.-t és a *Limnaea ovata* var. *inflata* Kob.-ot. Hazánkból összesen 6 *Limnaea* fajt ismertet, de aki ismeri ezeket az állatokat, tudja azonnal, hogy mily gazdag variációs formakörük van, s hogy mennyi variatása él Hazánkbán.

Végezetül legyen szabad egy pár megjegyzést is fűznöm a dolgozathoz. Az ökológiai vonatkozású dolgokat egységesebben egy ökológiai fejezet alatt kellett volna előadnia a szerzőnek, s az ivarszervek anatómiájához mily üdvös lett volna egy kis ivari ökológiát hozzá fűzni. Az ivari ökológiától való idegenkedés nem okolható meg tudományosan, annál inkább kellett volna az ivarszervek macro és microanatómiáját (szövettanát) párosodási viszonyok és jelenségek ismeretével kiegészíteni. Ettől függetlenül az anatómia és a szövettan oly szerves egységet képvisel manapság, hogy e két tudományágat egymástól sem physiologiailag sem egyéb téren elválasztani nem lehet, sőt a kettőnek komparatív búvárlata egyenesen a mai modern idők egyik legelsőrendű követelménye.

Az idegrendszer tárgyalásánál fel kellett volna használnia *K. Herter* és *W. Fischel* idevonatkozó malacológiai kutatásait, valamint a pigment sejtek és a lélegzés szervei vizsgálatánál *Rotaridesnek* idevágó dolgozatát. Kár még az is, hogy a magyarországi fajok közt egyáltalában és úgyszólván alföldi adat nem szerepel! A mai csonkamagyarországi helyzetünkben elsőrendű fontosságú lett volna az Alföld *Limnaea* faunájának vizsgálata is, hiszen saját tapasztalataim alapján pl. a Szeged melletti nagy tavakban, a pusztaszeri mocsarakban igen gazdag *Limnaea* fauna uralkodik.

Mielőtt ismertetésemet befejezném, ismételtlen hangsúlyoznom kell a munka nélkülözhetetlen voltát, hézagpótló tulajdonságát és azt, hogy *Wagner*től eddigi derekas munkássága alapján is, de továbbra is sikerdús munkásságot várunk, s hogy benne azt a magas tudományos nivót tiszteljük, melyet a Nemzeti Múzeumból neves mesterétől szerzett s melyet egész életén keresztül megtartani is tartozik.

Még csak egyet, s remélem ezt nem veszi zokom tőlem az illusztris kollegám: ha élőlényekről van szó, akkor „egyén“-szót használjunk és ne: *egyedet*. *Egyed élettelen* dolgokra vonatkozik mint pl. kristály-egyed. Az állatok: *egyének*. Továbbá: tulajdonságuk csak az élettelen tárgyaknak vannak, az élőknek képességeik, vagy sajátágaik.

Dr. Kolosváry Gábor.

AQUARIUM.

Budapesti Apuarium és Terrarium Egyesület.

Cím: B. Michailovits György titkár. Budapest, VI., Podmaniczky utca 61.

Az egyesület minden második szerdán tartja baráti összejövetelét. Érdeklődőknek készséggel szolgál felvilágosítással az egyesület titkára.

F. é. febr. 10-én megtartott évzáró és tisztújító közgyűlésen a tisztikar a következőképpen alakult:

Elnök: Büttner Miklós ny. államtitkár
Alelnök: Vizer Vilmos bányafőtan., bányaiig.
Titkár: Michailovits György ny. huszárkapitány
Pénztáros: Major János pt. műsz. ellenőr
Gazda: Vida Lajos intézeti igazgató
Számvizsgálók: Konta Rezső kereskedő és Alexy Emil Dv. felügyelő.

Választmány: dr. Hoynos Rezső főreálisk. tanár, dr. Groh Ede főorvos, Kürthy György színművész, Kramer Ernő ny. tüzérzredes, Kellner Jenő magántisztv., dr. Seenger Gyula egyet. tanárség.

Az egyesület, mely hazánkból (sajnos) az egyedüli ilyen — e szép és nemes kedvtelést előmozdító és terjesztési hivatott alakulat — az idei év folyamán ünneplő megalakulásának 20 éves jubileumát — melynek méltó keretek között való megünneplését határozta el a közgyűlés.

A március 9-ki egyesületi összejövetelen két gyönyörű szép és a hazai akvaristák előtt is ismert halról tartott előadást Bács-szentiváni Michailovits György ny. huszárkapitány az egyesület

itkára. Az egyik a Cichlidák családjába tartozó *Hemichromis bimaculatus* Th. Gill. — a másik az újabb időben — különösen Németországban — az akvárium halak piacán annyira felkapott és keresetté vált u. n. „Schleier — Kampffisch“ (*Betta splendens* Regan).

A *Hemichromis* a Nilus lakója. Hazája a Sahara a Kongóig. Tartásához így a 22—25 C hőfok kívánatos, bár ennél jóval alacsonyabb temperaturát is elvisel. Különösen az ivás ideje alatt élénk a színezete. Az egyébként szürkésbarna, sárgás és zöldesfényű hal ilyenkor vérvörös színt kap kék és fekete foltokkal tarkítva. Hossza mindössze 15 cm. Mint minden fajtabelije igen összeférhetetlen természetű. A kövekre vagy az akvárium falára lerakott ikrát a szülők gondosan őrzik és az ivás utáni napokban magukásta gödrökbe helyezik biztonságba amíg a fiatalok kb. egy hét után kirajzanak. Az előadó tavaly két alkalommal is tapasztalhatta — nem kis bosszúsággal —, hogy a kivétel megerősítheti a szabályt és, hogy az afrikai halveszülők szeretete nála oly nagy mértéket öltött, hogy — megették a sokszáz szem ikrát. Krámer Ernő ezredes a testvér-állatokkal szép sikert ért el — nála a hal-szülők kevésbé mutatkoztak kanibálóknak!

E hal tartásánál is fontos az eleven eledel: szunyogálca, *Daphnia* stb.

A másik egy — a hazájában a malájok által a *Betta splendens*-ből mesterségesen kitenyésztett fátyolos úszójú hal. Az u. n. *Labyrinthhalak* közé az *Anabantidák* családjába tartozik. A kopolyájuk „labirinté” fejlődött és így a lélegzetvétel a szabad levegőről történik. Németországban három színváltozata ismert a kék (*Kornblumenblau*), a vörös (*Cyana*) és a kettő keveréke a „Lila”.

A színpompát amelyben ezek a halacskák tündökölnék — leírni nem lehet! Szeretik a meleget mert „otthon” Siamban, Cochinchinában és a Maláj félszigeten mindenképpen megkapják a 25—26 C^o átlaghőmérsékletet.

Nagyon nagy kár, hogy ezek a remek szép halak — a halvilág paradicsommadarai — nagyon harcias természetűek és gyönyörű úszóikat rövid idő alatt ronggyá tépik. Előadó tavaly szintén szomorú tapasztalatokat gyűjtött tartásukkal. Nála egy nagyobb akváriumban jöideig együtt voltak. Amikor végre közbetöltő üvegfallal kellett a harcos halakat elválasztania — azok az üvegfalon is átugrottak támadókedvükben és végül is összetépték egymást.

A siamiak ismerve ezt a tulajdonságukat — harci játékokat játszanak velük — hasonlóan a kakasviadalokhoz. Igen sajnálatos, hogy ez a tulajdonságuk mindinkább kiszorítja őket az akvaristák edényeiből.

Külföldi lapszemle.

Halélettani vizsgálatok a Weser egyik szakaszán. Dr. Schröder végzett a Weser folyó egyik szakaszán vizsgálatokat aziránt, hogy vajjon folyóvizeknél is lehetséges-e a természetes haltáplálékul szolgáló alsóbbrendű állatocskák mennyiségi vizsgálata és lehet-e a mennyiségi vizsgálat eredményeiből gyakorlati jelentőségű következtetéseket levonni. Vizsgálatainak eredményét „Über die Möglichkeiten einer quantitativen Untersuchung der Boden-und Uferfernwelt fließender Gewässer“ címmel közli, melyben leírja a használt eszközöket, az azokkal való bánásmódot. Eredményeit grafikusán ábrázolja és pedig oly módon, hogy az összes kihalászott állatocskák mennyiségével arányos területű körök a fajta mennyiségének megfelelően különböző jelzésű körcikkre vannak osztva. Az így előállított szemléletes ábrákból valóban lehet egy s más következtetést levonni. Az ilyen biológiai statisztika feldolgozásánál azonban, miután tulajdonképpen aránylag kevés és kis mennyiségű stichpróbákról van szó, általánosító következtetések levonásánál meg kell győződni arról, hogy a stichpróbák valóban jellemzők-e a vizsgált vízfolyásra illetőleg folyó szakaszra.

(Zeitschrift für Fischerei, 1932. 1. füzet.)

A ponty értékesítése. A francia halászati lap vezető helyen közli Zimmer Ferenc kereskedelmi főtanácsos cikkét a pontyértékesítésről. Értékesítési nehézségek tulajdonképpen már régen vannak, csak most érték el úgylátszik a maximális mértéket. Ezt érzik a nagykereskedők és rajtuk keresztül a termelők. Ez ellen hiába próbálnak a termelők szövetkezetek alakításával védekezni, mert ezzel ugyan nehéz helyzetbe hozhatják a nagykereskedelmet, de a bajokon gyökeresen nem tudnak segíteni. Mással kell keresni a bajok gyökerét. Egy az, hogy nem lévén kielégítő termelési statisztika, a kereskedelem sohasem értesül arról, hogy mennyi és milyen minőségű áru kerül forgalomba. Ebből a piac rendezetlen

kiszolgálása származik és súlyos veszteségek. A másik az, hogy nem a termelők használnak vagy a kereskedelmének a leszállításában kell a kivetelő utat keresni, hanem a ponty forgalombahozatalának módjában. Másszóval azokat a — mondjuk — holt költségeket kell csökkenteni, melyek a pontyot terhelik a termelőtől fogyasztóig terjedő úton a szállítási nehézségek miatt. Javasolja tehát az élveszállításról az élvelevágott és jegelt állapotban való forgalombahozatalra való áttérést. A javaslatot különböző országok szaktérfiainak különböző időkben megjelent cikkeiből vett idézetekkel támasztja alá. Hivatkozik arra is, hogy 40 éves működése alatt mintegy 50.000 métermázsa jegelt pontyot forgalmazott, megvan az alapja tehát arra, hogy ezt az értékesítési módot észszerűnek tartsa. A kérdést a pontyértékesítésre nézve életkérdésnek tekinti.

(Bulletin francais de pisciculture, március.)

Uszodai medence halászati hasznosítása. A levallois-perret-i szabadfürdő igazgatója érdekes újítást vezetett be: Mikor a meleg idő elmúltával az úszó évad befejeződött, a 25 méter hosszú, 12 méter széles és 0-90—2-50 méter mély medencét három részre osztotta válaszfalakkal. Az egyikbe pontyot, compót, ángolnát és keszeget, a másodikba pisztrángot, a harmadikba csukát helyezett. Nem tenyésztési célokra, hanem horgászok számára! Pénteken 5 frankért, a többi napokon 3 frankért élvezhette bárki a horgászás örömeit. A tiszta vízben a horoggal való halfogás minden fázisa szépen figyelemmel kísérhető. A kifogott halakat súlyuk után szabott árért a horgász természetesen hazavitte. Oxigénpalackokkal gondoskodtak arról, hogy a vizellátás költsége minél kevesebb legyen. December 14-én horgászversenyt is tartottak, melyen 43-an vettek részt.

(Bulletin francais de Pisciculture, március.)

Die deutsche Karpfenwirtschaft 1932. Az árak lemorzsolódásának egyik okát a piacra adott anyag minőségének leromlásában is találja. Békében teljesen kifejtett négyéves anyag került piacra, aztán hozták a gyorsannövő galíciai pontyokat, ami nem lett volna baj, ha a termelés mindenáron való növelése közben el nem felejtkeztek volna arról, hogy a fogyasztó közönség milyen minőséget kíván és az áruházakhoz szorult ki nem elégitő minőségű tömegtermelvények áradata az árakat le nem szorította volna. A német termelés állandó növekedése dacára a nagykereskedelem mindenkor kénytelen volt külföldről beszerezni a teljes nagyságra kifejlesztött árut. Az élvebehozatal az egyes éveken (50 kiló) Zentnerekben kifejezve a következő volt:

1909	28.400,	1924	11.000,
1910	28.648,	1925	10.200,
1911	32.408,	1926	23.600,
1912	29.000,	1927	21.000,
1913	33.000,	1928	27.200,
		1929	33.600,
Háború stb.		1930	34.698.

Arra a kérdésre, hogy három- vagy négyéves üzemben termeljenek-e, véleménye az, hogy bármelyik módot választja is a német tógazda, a német termelésnek legalább fele okvetlenül kiváló „Qualitätskarpfen“ legyen. Ezt pedig csak úgy érhetik el, ha a rendelkezésre álló tenyészanyaggal okosan népesítik: A két-évesek közül csak a jól kifejtetteket veszik a hároméves üzembe, a gyengéket négyévesre hagyják. Az egynyarasok közül csak a 13—16 cm-eseket veszik a hároméves üzembe, a 8—12 cm-eseket négyévesre, a 8 cm-en aluliakat pedig egyáltalán nem használják tógazdasági célra, hanem nyíltvizekbe helyezik ki.

(Paul Vogels Korrespondenzblatt, március 1.)

Schutz gegen Wassermangel. A német állami meteorológiai kutatóintézet 1932 nyarára nagy szárazságot jósol, ezért javasolják a német tógazdáknak, hogy tavaikat idejében teljes magasságg töltsék meg, a vízhozzávezető árkokat és műtárgyakat gondosan hozzák karba, a sást, nádat idejében és alaposan irtsák, a legcsekélyebb szivárgást mutató töltésrészeket azonnal tömítsék.

(Paul Vogels Korrespondenzblatt, március 15.)

A hólé vegyi összetétele. Dr. R. Czensny saját és mások elemzése alapján rámutat arra, hogy a hólé oxigéntartalma nem olyan keves, mint azt hirdették, sőt teljesen azonosnak tekinthető az esővíz oxigéntartalmával. (1875-ben Reichardt még többet is talált tíz mérésének átlagánál a hólében [6.46 cm³ liter], mint az esővízben [5.97 cm³ liter].) De nemcsak a levegő oxigén és szén-savát találjuk meg az esőben és hólében, hanem egyéb levegőből kilugozott anyagokat is, mint pl kloridokat stb., sőt a frissen esett hó még leesett állapotában is szív magába környezetéből gázokat. Ezért van az, hogy a hólé vegyi összetétele attól is függ, hogy milyen légrétegeken esett keresztül és milyen környezetben halmazódott fel. Kevésbé népes területeken a hó tisztább összetételű, mint népes városokban, gyártelepek környékén. Szerző újabb elemzése is azt mutatják, hogy a hólé oxigénhiányának hite alaptalan. A pH érték 6 és 7 között ingadozik, 7.1 értéket talált olyan hólé esetében, melyet előző évben mésszel trágyázott tótalajról vett. Az egyéb anyagok, különösen szulfátok mennyisége igen szépen utal arra a környezetre, ahonnan a hóminta való.

(Mitteilungen der Fischereivereine, december.)

Der Berufsbinnenfischer im Aussterben. A hivatásos édesvízi halász kihalóban van, mert minden körülmény az ő sorsát nehezíti. A folyók szabályozása elvette a jó ivóhelyeket, amit meghagyott azt a nagy vízi forgalom teszi értéktelenné. Nemcsak a nagy gőzhajókra áll ez, hanem a sok evező és motor által hajtott, csónakokra is, mert ezek nemcsak a nyílt vizeken sportolnak hanem pihenésre a nád és sás közé vonulnak és ott is zavarják a halakat. Bizonyos időpontokban oly nagy a forgalom a természetbarátok által keresett vizeken, hogy a hivatásos halász dolgozni képtelen. Tavak bérlői valamivel jobb helyzetben vannak, de mivel a bérbevételnél igen nagy a konkurencia, itt meg az irreálisan magasra árverelt bérösszeg miatt bukik el a halász. Mindehhez járult a halárak esése, amit a halók és egyéb szerszámok áresése egyáltalában nem követett. Noha az igazi sporthorgással a hivatásos halász igen jól megfér, mégis még a sporthorgász is sokszor árt neki, olyankor u. i. mikor árverési ellenfélként lép fel. Mindebből azt a következtetést vonja le, hogy a hivatásos halászok nem sokáig tudják magukat tartani.

(Fischerei-Zeitung, Neudamm, március 13.)

Az édesvízi halászat az 1932. évi berlini „zöld hét” kiállításán. Az általános gazdasági krízis a zöld hét kiállításán is megérezett, mert nagyon sokan távol maradtak. Az édesvízi halászat — nyíltvízi halászat — ezúttal nem általános jellegű kiállítást rendezett, hanem egyik ágazatnak, az angolna halászatnak, részletes bemutatását tűzte célul. A rendelkezésre álló hely minden része az angolnára és annak halászatára vonatkozó tárgyakat, grafikonokat stb. mutatott be. Érdekes, hogy az édesvízi halimporznak egyharmada, 34.000 métermázsa, angolnára esik.

(Allgemeine Fischerei-Zeitung, március 15.)

Mit eszik a csuka pisztrángos vízben? A Pegnitz vízfolyás alsó szakasza nem kizárólagosan pisztrángos víz jelleggel bír, hanem szép pisztrángos és pénzespér állományán kívül fehér halak és csukák is vannak benne, azonkívül sok angolna is. A halászati jogtulajdonosok főleg a pisztrángot és pért szeretnék szaporítani. Miután azonban az a hír járta, hogy a csuka pusztításai miatt ivadék kihelyezés eredménytelen lenne, elhatározták, hogy a kifogott halaknál gyakori gyomorzvizsgálatot végeznek. A vizsgálatok azt mutatták, hogy a csukák főleg fehér halakat, pisztrángsüget, csukát, különösen sok békát, esetenként egereket, patkányokat fogyasztottak. Pisztrángok és pérek a csuka gyomrában ritkán fordultak elő. Érdekes volt a sebespisztráng gyomortartalma: bolharák, rovarlárva, kagylók, csőállatocskák, pisztrángsüger, fűrgeselle; egyéb halak ritkábban. A pér gyomortartalma: bolharák, rovarlárva, szöcske. Halakat sohasem találtak. Ellenben érdekes megfigyelést tettek, hogy egy vízalom környékén fogott pérnek a gyomra tele volt zab és búza szemmel. Árvizek alkalmával fogott hal gyomrában pedig a trágyadombok legyének lárvaikat találták. Az angolna gyomor rovarlárvaikat, périkákat és mindenféle hal-féléseket különösen orsóhalat tartalmazott.

Mindezek szerint a csuka a pisztrángfélékre nem annyira veszélyes, mint azt sokan állítják. A pisztráng és a pér sokkal ügyesebb úszó, hogysen a csuka támadását el ne tudná kerülni. (Allgemeine Fischerei-Zeitung, március 15.)

Árjegyzés. A Halbizományi és Halértékesítő rt. és a Zimmer Ferenc halkereskedelmi rt.-tól nyert értesítés szerint március hó folyamán a nagybani halárak kilogrammonként a következők voltak:

Édesvízi élőponty	nagy	1:60—1:80	P
	közép	1:00—1:45	„
	kicsi	0:90—1:10	„
Édesvízi jegeltponty	nagy	1:00—1:30	„
	közép	— — —	„
	kicsi	0:80—1:00	„
Balatoni fogassüllő	I. oszt.	7:00— —	„
	II. oszt.	3:60— —	„
	III. oszt.	3:00— —	„
	IV. oszt.	3:00— —	„
Dunai süllő	I. oszt.	5:00— —	„
	II. oszt.	3:00— —	„
	III. oszt.	2:80— —	„
	IV. oszt.	2:80— —	„
Tógazdasági süllő		3:80—5:00	„
Harcsa	nagy	3:60—4:00	„
	közép	3:00— —	„
	kicsi	2:40— —	„
Csuka		1:80—3:00	„
Compó		1:20—1:30	„
Márna		— — —	„
Kecsege		— — —	„
Kárász		1:20— —	„
Őn		1:00— —	„
Balatoni keszeg		0:40—0:60	„

Forgalom kissé felélénkült, irányzat lanya.

A lap kiadásáért felelős: Dr. Unger Emil.

rendkívüli gyorsnövésű
NEMES PONTYIVADÉKOT
 A 3 ELSŐ DIJAL KITÜNTETETT
BIHARUGRAI TÖRZSBŐL,
 valamint
harcsaivadékokot és süllőikrát
szállít:
CORCHUS DEZSŐ ÉS ZOLTÁN
BUDAPEST, IX., BORÁROS-TÉR 3. SZ.

ELADÓ!

Nagyobbmennyiségű gyorsnövésű 2—5 dg-os tükrös, pikkelyes nemesponty-ivadék.
 Tógazdaság Tarany, Somogy megye.

Garantáltan egészséges, nemes ponty-ivadék 5, 8 és 12 dkg átlagsúlyban

ELADÓ!

Érdeklődők fordulhatnak: a Tatai Hitbizományi Uradalom Igazgatóságához Tata.

HIRSCH IMRE

okleveles gazda

legnevesebb tógazdaságokban szerzett hosszú gyakorlati praxsisa alapján, vállalja tógazdaságok berendezését, intenzív kezelését és irányítását, tógazdaságok állandó szaktanácsai tisztségét, haltakarmányok beszerzését valamint halak értékesítését, 0/0-os haszonrészesezés alapján is, az ország bármelyik részében.

Poroszlay u. 77

DEBRECEN**TECHET RÓBERT**

okleveles mérnök BUDAPEST

Vállalja HALASTAVAK tervezését és építését, régi tavak reorganizációját, tavak intenzív racionális kezelését, termések külföldi értékesítését, öntözések, lecsapolások tervezését és építését, földbirtokok felmérését, parcellázását, mérnöki és halászati szakvélemények készítését.

VIII., József körút 43. sz. II.

TELEFÓNSZÁM: József 429-22.

MAGYAR

TÓGAZDASÁGOK R.-T.

BUDAPEST, V., JÓZSEF-TÉR 8.

TELEFÓN: AUTOMATA 809-21. SZ.

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 4., POSTAFIÓK 271.

Több mint 6000 kat. hold terjedelmű tógazdaságaiból SZÁLLIT tenyésztésre nemesítőrszű egynyaras és kétnyaras pontyot, pontyanyákat, harcsaivadékokat, fogassüllő-ivadékokat és fogassüllő-ikrát a következő helyekről: Balatonföldvár, Bia, Bicske, Gelej, Hortobágy, Iszkaszentgyörgy, Mike, Nagyláng, Örspuszta, Pellérd, Sárd, Sáregres, Sárszentmihály, Somogyszentszentmihály, Szabadbattyán, Tápíószecső, Tüsképusztáról és Varáslóról.

HALBIZOMÁNYI ÉS HALÉRTÉKESÍTŐ**R.-T. HALNAGYKERESKEDÉS BUDAPEST**

Levélcím: Budapest 4., Postafiók 271.; Telep és iroda: IX, Csarnok-tér 5.; Elárusítóhely: IX, Közp. vásárcsarnok; Központi iroda: V, József-tér 8., Telefonsz.: Aut. 809-22.

Telefonszám:

Nappal ■
Aut. 856-36.
Éjjel ■
Aut. 591-22.

Szállítási oszt.: Aut. József 68-7-16.

Megvesszük tógazdaságok egész haltermését, szállítunk a Magyar Tógazdaságok Rt. kezelésében levő tógazdaságokból elsőrendű gyorsnövésű cseh, bajor egy és kétnyaras pontyokat, anyapontyokat s minden más tenyészhalat, megtermékenyített fogassüllőikrát, valamint etetési üzemre berendezett tógazdaságok részére különféle haltakarmányt.

ZIMMÉR FERENC

BUDAPEST

IX. KER. KÖZPONTI VÁSÁRCSARNOK

Veszünk és eladunk bármily mennyiségű élő és jegelthalat

Telefonszámok:

Központi vásárcsarnok: Automata 854-48.

Fiókküzet: V., József-tér Automata 816-79.

Iroda: VIII., Horánszky-utca 19. J. 335-39.

HALKERESKEDELMI R.-T.**STEINER MÁRKUS
HALNAGYKERESKEDŐ**

Bizományi eladásokat is kedvező feltételek mellett vállal el. Telefon: Aut: 866-19. Este hét óra után 843-27 sz. Veszek és eladok bármily mennyiségű élő- és jegelthalat. Iroda: IX., Erkel-utca II.

**Budapest, IX. ker.
Központi vásárcsarnok.**

HALÁSZHÁLÓ

puha inslég és kötél, hálófonal, para-fa-alattság, rebzsinór minden mennyiségben kapható

ÁDÁM MIKSA

R.-T.-NÁL BUDAPEST

**Főüzlet: IV. Ferenc József-rakpart 6-7
A Ferenc József-híd és Erzsébet-híd között
Telefón: Aut. 843-10.**

**Fiókküzet: VII. Thököly-út 16 szám
A Keleti pályaudvar ind. oldalával szemközt
Telefón: József 361-71.**

**BARTA LIPÓTNÉ
HALKERESKEDŐ**

Telefón:

IRODA: AUT. 850-71.
ÜZLET: AUT. 855-84.

BUDAPEST IX. KER.

KÖZP. VÁSÁRCSARNOK